EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 19.6.2024
COM(2024) 618 final

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Maltas ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 618 final}

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Maltas ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97[1], särskilt artikel 3.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

(1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241[2], genom vilken faciliteten för återhämtning och resiliens inrättades, trädde i kraft den 19 februari 2021. Faciliteten för återhämtning och resiliens ger ekonomiskt stöd till medlemsstaterna för genomförandet av reformer och investeringar och utgör en finanspolitisk impuls som finansieras av EU. I enlighet med europeiska planeringsterminens prioriteringar bidrar den till den ekonomiska och sociala återhämtningen och till genomförandet av hållbara reformer och investeringar, i synnerhet för att främja den gröna och den digitala omställningen och göra medlemsstaternas ekonomier mer resilienta. Den bidrar också till att stärka de offentliga finanserna och stimulera tillväxt och sysselsättning på medellång och lång sikt, förbättra den territoriella sammanhållningen inom EU och stödja det fortsatta genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

(2) REPowerEU-förordningen[3] antogs den 27 februari 2023 och målet är att fasa ut EU:s beroende av import av ryska fossila bränslen. Detta bidrar till energitrygghet och

[1] EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

[3] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/435 av den 27 februari 2023 om ändring av förordning (EU) 2021/241 vad gäller REPowerEU-kapitel i planer för återhämtning och resiliens och

diversifiering av EU:s energiförsörjning, samtidigt som användningen av förnybar energi, energilagringskapaciteten och energieffektiviteten ökar. Malta har lagt till ett nytt REPowerEU-kapitel i sin nationella återhämtnings- och resiliensplan för att på så sätt finansiera viktiga reformer och investeringar som ska bidra till att målen för REPowerEU uppnås.

(3) Den 16 mars 2023 offentliggjorde kommissionen meddelandet *EU:s konkurrenskraft på lång sikt – efter 2030*[4] för att ge underlag för politiska beslut och skapa ramvillkor för ökad tillväxt. I meddelandet fastställs nio ömsesidigt förstärkande faktorer som bidrar till ökad konkurrenskraft. Bland dessa faktorer är tillgång till privat kapital, forskning och innovation, utbildning och kompetens samt den inre marknaden de främsta politiska prioriteringarna för reformer och investeringar, för att ta itu med aktuella produktivitetsutmaningar och bygga upp långsiktig konkurrenskraft i EU och dess medlemsstater. Den 14 februari 2024 följde kommissionen upp meddelandet med rapporten om den inre marknaden och konkurrenskraften[5]. I rapporten beskrivs de starka sidorna och utmaningarna för EU:s konkurrenskraft, och den årliga utvecklingen mäts enligt nio fastställda faktorer för konkurrenskraft.

(4) Den 21 november 2023 antog kommissionen 2024 års årliga översikt över hållbar tillväxt[6], vilket utgjorde starten för 2024 års omgång av den europeiska planeringsterminen. Den 22 mars 2024 godkände Europeiska rådet prioriteringarna i översikten kring de fyra principerna för konkurrenskraftig hållbarhet. Den 21 november 2023 antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, även 2024 års rapport om förvarningsmekanismen, enligt vilken Malta inte är en av de medlemsstater som kan påverkas eller riskerar att påverkas av obalanser och skulle bli föremål för en fördjupad granskning. Samma dag antog kommissionen ett yttrande om utkastet till budgetplan för 2024 för Malta. Kommissionen antog också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet, som rådet antog den 12 april 2024, liksom förslaget till 2024 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningspolitiken och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som rådet antog den 11 mars 2024.

(5) Den 30 april 2024 trädde EU:s nya ram för ekonomisk styrning i kraft. Ramen omfattar Europaparlamentets och rådets nya förordning (EU) 2024/1263 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97. I ramen ingår även ändrad förordning (EG) nr 1467/97 om tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott och det ändrade direktivet 2011/85/EU om medlemsstaternas budgetramverk[7]. Målen för den nya ramen är en hållbar offentlig skuldsättning och en hållbar och inkluderande tillväxt genom en gradvis konsolidering av de offentliga finanserna samt reformer och investeringar. Ramen främjar nationellt

---

om ändring av förordningarna (EU) nr 1303/2013, (EU) 2021/1060 och (EU) 2021/1755 samt direktiv 2003/87/EG (EUT L 63, 28.2.2023, s. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

4 COM(2023) 168 final.

5 COM(2024) 77 final.

6 COM(2023) 901 final.

7 Rådets förordning (EU) 2024/1264 av den 29 april 2024 om ändring av förordning (EG) nr 1467/97 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott (EUT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) och rådets direktiv (EU) 2024/1265 av den 29 april 2024 om ändring av direktiv 2011/85/EU om krav på medlemsstaternas budgetramverk (EUT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

egenansvar och har ett större fokus på ett medelfristigt perspektiv, i kombination med en effektivare och mer enhetlig övervakning. Varje medlemsstat bör lämna in en nationell medelfristig finans- och strukturpolitisk plan till rådet och kommissionen. De nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planerna innehåller en medlemsstats åtaganden vad gäller offentliga finanser, reformer och investeringar och omfattar en planeringshorisont på fyra eller fem år, beroende på valperiodens längd i medlemsstaten. Nettoutgiftsbanan[8] i de nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planerna bör uppfylla kraven i förordning (EU) 2024/1263, inbegripet kraven på att den offentliga skulden senast vid anpassningsperiodens slut förs in, eller hålls kvar, på en sannolikt nedåtgående bana, eller att den bibehålls på en sund nivå under 60 % av BNP och att den minskar och/eller håller det offentliga underskottet under referensvärdet på 3 % av BNP på medellång sikt. Om en medlemsstat åtar sig att genomföra ett antal relevanta reformer och investeringar i enlighet med kriterierna i förordning (EU) 2024/1263 får anpassningsperioden förlängas med högst tre år. För att stödja utarbetandet av dessa planer kommer kommissionen den [21 juni] 2024 att ge medlemsstaterna vägledning om innehållet i planerna och de efterföljande årliga lägesrapporter som de kommer att behöva lämna in, och kommer, i enlighet med artikel 5 i förordning (EU) 2024/1263, att översända teknisk vägledning om de finanspolitiska anpassningarna till dem (referensbanor och teknisk information i tillämpliga fall). Medlemsstaterna bör lämna in sina medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer senast den 20 september 2024, såvida inte medlemsstaten och kommissionen enas om att förlänga tidsfristen med en rimlig tidsperiod. Medlemsstaterna bör säkerställa att deras nationella parlament involveras och att oberoende finanspolitiska institutioner, arbetsmarknadens parter och andra nationella berörda parter konsulteras, i lämplig utsträckning.

(6) Europeiska planeringsterminen 2024 fortsätter att utvecklas i takt med genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens. Ett fullständigt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanerna är fortsatt viktigt för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna bidrar till en effektiv hantering av alla eller en betydande del av de utmaningar som konstaterats i de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdats på senare år. De landsspecifika rekommendationerna från 2019, 2020, 2022 och 2023 är dessutom relevanta även för återhämtnings- och resiliensplaner som granskats, uppdaterats eller ändrats i enlighet med artiklarna 14, 18 och 21 i förordning (EU) 2021/241.

(7) Den 13 juli 2021 lämnade Malta in sin nationella återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Kommissionen har med stöd av artikel 19 i förordning (EU) 2021/241 bedömt återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till den förordningen. Den 5 oktober 2021 antog rådet sitt beslut om godkännande av bedömningen av Maltas återhämtnings- och

[8] Nettoutgifter enligt definitionen i artikel 2 i rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 (EUT L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Nettoutgifter innebär offentliga utgifter efter avdrag för i) ränteutgifter, ii) diskretionära åtgärder på inkomstsidan, iii) utgifter för unionsprogram som till fullo motsvaras av inkomster i form av unionsmedel, iv) nationella utgifter för samfinansiering av program som finansieras av unionen, v) konjunkturberoende delar av utgifter för arbetslöshetsersättning och vi) engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.

resiliensplan[9], som ändrades den 14 juli 2023 enligt artikel 18.2 i förordning (EU) 2021/241 för att uppdatera det högsta ekonomiska bidraget för icke återbetalningspliktigt ekonomiskt stöd samt för att inkludera REPowerEU-kapitlet[10]. Delutbetalningarna ska verkställas på villkor att kommissionen fattar ett beslut i enlighet med artikel 24.5 i förordning (EU) 2021/241 om att Malta på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som angetts i rådets genomförandebeslut. För att delmålen och målen ska anses ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt får delmål och mål som tidigare uppnåtts inte ha upphävts.

(8) Den 15 april 2024 lämnade Malta in sitt nationella reformprogram för 2024, i enlighet med artikel 4.1 i förordning (EG) nr 1466/97. I enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241 ska Maltas halvårsvisa rapporter om framstegen avseende målen i återhämtnings- och resiliensplanen också återspeglas i 2024 års nationella reformprogram.

(9) Den 19 juni 2024 offentliggjorde kommissionen 2024 års landsrapport för Malta[11]. Rapporten innehöll en bedömning av hur väl Malta hade lyckats med de relevanta landsspecifika rekommendationer som rådet antog mellan 2019 och 2023, och en utvärdering av landets genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen. Utifrån denna analys konstaterades i landsrapporten brister i fråga om de utmaningar som inte eller endast delvis hade åtgärdats genom återhämtnings- och resiliensplanen, och även nya och framväxande utmaningar. I landsrapporten behandlades också Maltas framsteg avseende genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och med att uppnå EU:s överordnade mål för sysselsättning, kompetens och fattigdomsbekämpning samt framstegen med att uppnå FN:s mål för hållbar utveckling.

(10) På grundval av uppgifter som validerats av Eurostat[12] minskade Maltas offentliga underskott från 5,5 % av BNP 2022 till 4,9 % 2023, medan den offentliga skuldkvoten sjönk från 51,6 % av BNP i slutet av 2022 till 50,4 % i slutet av 2023. Som kommissionen aviserade i sin finanspolitiska vägledning för 2024[13] tar den det första steget mot att inleda underskottsbaserade förfaranden vid alltför stora underskott på grundval av utfallet för 2023 i enlighet med gällande lagstiftning. Den 19 juni 2024 antog kommissionen en rapport i enlighet med artikel 126.3 i EUF-fördraget[14]. I rapporten bedömdes Maltas budgetläge utifrån det faktum att landets underskott i de offentliga finanserna 2023 överskred referensvärdet på 3 % av BNP. Mot bakgrund av denna bedömning och efter att ha beaktat ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande enligt artikel 126.4 i EUF-fördraget konstaterar kommissionen att den avser att i juli föreslå att ett förfarande vid alltför stora underskott inleds för Malta, genom att rekommendera rådet att anta ett beslut i enlighet med artikel 126.6 om förekomsten av ett alltför stort underskott.

---

9 Rådets genomförandebeslut av den 5 oktober 2021 om godkännande av bedömningen av Maltas återhämtnings- och resiliensplan (ST 11941/2021 INIT; ST 11941/2021 ADD 1).

10 Rådets genomförandebeslut av den 14 juli 2023 om ändring av rådets genomförandebeslut av den 5 oktober 2021 om godkännande av bedömningen av Maltas återhämtnings- och resiliensplan (ST 11202/2023 INIT, ST 11202/2023 ADD 1).

11 SWD(2024) 618 final.

12 Eurostats euroindikatorer, 22.4.2024.

13 COM(2023) 141 final.

14 Rapport från kommissionen utarbetad i enlighet med artikel 126.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, 19.6.2024, COM(2024) 598 final.

(11) Den 12 juli 2022 rekommenderade rådet[15] Malta att under 2023 säkerställa att tillväxten i de nationellt finansierade primära löpande utgifterna är i linje med en neutral inriktning på politiken[16], med beaktande av ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Malta rekommenderades att vara redo att anpassa de löpande utgifterna efter den föränderliga situationen. Malta rekommenderades även att öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet med beaktande av REPowerEU-initiativet, inbegripet med hjälp av faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel. Enligt kommissionens beräkningar var den finanspolitiska inriktningen[17] under 2023 stram, 0,6 % av BNP, i ett sammanhang som präglas av hög inflation. Ökningen av nationellt finansierade primära löpande utgifter (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan) under 2023 gav ett kontraktivt bidrag på 1,6 % av BNP. Detta inbegriper en ökad kostnad med mindre än 0,1 % av BNP för de riktade krisstödsåtgärderna för de hushåll och företag som är mest känsliga för höjda energipriser. Ökningen av nationellt finansierade primära löpande utgifter var 2023 i linje med rådets rekommendation. Utgifter som finansierades med bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-medel uppgick till 0,9 % av BNP 2023. Nationellt finansierade investeringar uppgick till 2,6 % av BNP 2023, vilket motsvarar en ökning med 0,1 procentenheter jämfört med 2022. Malta finansierade ytterligare investeringar genom faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-medel. Malta finansierade offentliga investeringar för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet, såsom renovering av privata och offentliga byggnader, inklusive sjukhus och skolor, elektrifiering av transportsektorn och projekt med anknytning till digitaliseringen av den offentliga förvaltningen och den privata sektorn, som delvis finansieras genom faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel.

(12) Enligt kommissionens vårprognos 2024 förväntas BNP i fasta priser öka med 4,6 % 2024 och 4,3 % 2025, och HIKP-inflationen beräknas hamna på 2,8 % 2024 och 2,3 % 2025.

(13) Enligt kommissionens vårprognos 2024 förväntas ett underskott i de offentliga finanserna på 4,3 % av BNP för 2024, medan den offentliga skuldkvoten beräknas öka till 52,0 % i slutet av 2024. Minskningen av underskottet under 2024 återspeglar främst den begränsade ökningen av insatsförbrukningen och lönekostnaderna samt utfasningen av kostnader i samband med omstruktureringen av det nationella

---

15 Rådets rekommendation av den 12 juli 2022 om Maltas nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Maltas stabilitetsprogram 2022 (EUT C 334, 1.9.2022, s. 146).

16 Enligt kommissionens vårprognos 2024 beräknas Maltas potentiella produktionstillväxt på medellång sikt, som används för att mäta den finanspolitiska inriktningen, under 2023 uppgå till 11,2 % i nominella termer, baserat på den potentiella reala produktionstillväxten på medellång sikt (10-årigt genomsnitt) och BNP-deflatorn för 2023.

17 Den finanspolitiska inriktningen definieras som ett mått på den årliga förändringen i underliggande saldot för de offentliga finanserna. Den syftar till att bedöma den ekonomiska impulsen från finanspolitiken, både den som finansieras nationellt och den som finansieras genom EU:s budget. Den finanspolitiska inriktningen mäts som skillnaden mellan i) den potentiella tillväxten på medellång sikt och ii) förändringen i primära utgifter exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan (utan att beakta tillfälliga covid-19-relaterade krisåtgärder) och inbegripet utgifter som finansieras med icke-återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel.

flygbolaget. Enligt kommissionens beräkningar kommer den finanspolitiska inriktningen att vara kontraktiv och ligga på 1,3 % av BNP 2024.

(14) Utgifter på 0,4 % av BNP förväntas finansieras genom icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens 2024, jämfört med 0,2 % av BNP 2023, enligt kommissionens vårprognos 2024. Utgifter som finansieras genom bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens kommer att möjliggöra kvalitativa investeringar och produktivitetshöjande reformer utan att ha någon direkt inverkan på Maltas offentliga saldo och skuldsättning.

(15) Den 14 juli 2023 rekommenderade rådet Malta[18] att säkerställa en försiktig finanspolitik, särskilt genom att begränsa den nominella ökningen av nationellt finansierade primära nettoutgifter[19] under 2024 till högst 5,9 %. Medlemsstaterna uppmanades att, vid genomförandet av sina budgetar för 2023 och utarbetandet av sina utkast till budgetplan för 2024, beakta att kommissionen skulle föreslå rådet att förfaranden vid alltför stora underskott skulle inledas baserat på utfallsdata för 2023. Enligt kommissionens vårprognos 2024 beräknas Maltas nationellt finansierade primära nettoutgifter öka med 5,5 % under 2024, vilket är mindre än den rekommenderade maximala ökningstakten. Emellertid var nettoutgifterna 2023 högre än förväntat vid tidpunkten för rekommendationen (0,8 % av BNP). Eftersom rekommendationen för 2024 formulerades som en ökningstakt, måste även baseffekten från 2023 beaktas i efterlevnadsbedömningen. Hade nettoutgifterna 2023 varit samma som de som förväntades vid tidpunkten för rekommendationen skulle den resulterande ökningstakten av nettoutgifterna 2024 ha legat över den rekommenderade ökningstakten på 0,7 % av BNP. Därför bedöms det föreligga risk för att de nationellt finansierade primära nettoutgifterna inte överensstämmer fullt ut med rekommendationen.

(16) Rådet rekommenderade vidare Malta att vidta åtgärder för att avveckla krisstödsåtgärderna på energiområdet och att använda de besparingar som görs till följd av detta för att minska det offentliga underskottet så snart som möjligt under 2023 och 2024. Rådet angav dessutom att om nya energiprishöjningar skulle kräva nya eller fortsatta stödåtgärder bör Malta säkerställa att de är inriktade på att skydda sårbara hushåll och företag, att de ryms inom budgeten och att de inte påverkar incitamenten till energibesparingar. Enligt kommissionens vårprognos 2024 beräknas nettobudgetkostnaden[20] för krisstödsåtgärderna på energiområdet uppgå till 1,7 % av BNP år 2023 och väntas uppgå till 2,0 % år 2024 och 1,0 % år 2025. Framför allt antas sänkningarna av indirekta skatter på energiförbrukning och subventionerna för energiproduktion för att kompensera för prisökningen på importerad el och koldioxidutsläpps fortsätta att vara i kraft 2024 och 2025[21]. Malta står inför utmaningar eftersom landet är starkt beroendet av energiimport och på grund av ekonomins storlek i högre grad exponeras för yttre chocker; enligt prognosen kommer krisstödsåtgärderna på energiområdet inte att avvecklas så snart som möjligt under

---

18 Rådets rekommendation av den 14 juli 2023 om Maltas nationella reformprogram 2023 med avgivande av rådets yttrande om Maltas stabilitetsprogram 2023 (EUT C 312, 1.9.2023, s. 167).

19 Primära nettoutgifter definieras som nationellt finansierade utgifter exklusive i) diskretionära åtgärder på inkomstsidan, ii) ränteutgifter, iii) utgifter för konjunkturberoende arbetslöshetsutgifter och iv) engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.

20 Siffran anger den årliga budgetkostnaden för dessa åtgärder, inklusive inkomster och utgifter och, i tillämpliga fall, exklusive intäkter från skatter på energileverantörers oförutsedda vinster.

21 Åtgärder som enligt Malta fortsätter att gälla fram till slutet av 2024 antas i kommissionens vårprognos 2024 i princip ha en budgeteffekt även 2025.

2023 och 2024. Detta riskerar att inte överensstämma med rådets rekommendation. Följaktligen finns det inga besparingar som kan användas för att minska underskottet i de offentliga finanserna i enlighet med rådets rekommendationer. Budgetkostnaden för de energirelaterade krisstödsåtgärder som är inriktade på att skydda sårbara hushåll och företag beräknas uppgå till 0,2 % av BNP 2024 (0,1 % år 2023) varav 0,2 % av BNP bevarar prissignalen för att minska efterfrågan på energi och öka energieffektiviteten (0,1 % år 2023).

(17) Rådet rekommenderade vidare Malta att upprätthålla nivån på nationellt finansierade offentliga investeringar och säkerställa ett effektivt utnyttjande av bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-medel, särskilt för att främja den gröna och den digitala omställningen. Enligt kommissionens vårprognos 2024 kommer nationellt finansierade offentliga investeringar att öka till 2,8 % av BNP under 2024, från 2,6 % av BNP 2023. Detta överensstämmer med rådets rekommendation. Offentliga utgifter som finansieras med inkomster i form av EU-medel – däribland bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens – förväntas under 2024 vara oförändrade på 0,9 % av BNP.

(18) Baserat på de politiska åtgärder som var kända vid stoppdatumet för prognosen förutses i kommissionens vårprognos 2024 ett offentligt underskott på 3,9 % av BNP 2025 vid oförändrad politik. Minskningen av underskottet under 2025 återspeglar främst den förväntade minskningen av kostnader för energistödåtgärder. Den offentliga skuldkvoten i förhållande till BNP väntas ökat till 52,6 % i slutet av 2025.

(19) I enlighet med artikel 19.3 b i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.2 i bilaga V till samma förordning ska återhämtnings- och resiliensplanen omfatta ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar som ska vara genomförda senast 2026. De förväntas bidra till att effektivt ta itu med alla eller en betydande del av de utmaningar som konstaterats i relevanta landsspecifika rekommendationer. Inom denna snäva tidsram är det viktigt att snabbt gå vidare med ett effektivt genomförande av planen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, för att stärka Maltas konkurrenskraft på lång sikt genom den gröna och den digitala omställningen, samtidigt som social rättvisa säkerställs. För att fullgöra åtagandena i planen senast i augusti 2026 är det viktigt att Malta fortsätter att genomföra reformer och investeringar. Att lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter, det civila samhället och andra berörda parter deltar på ett systematiskt sätt är fortsatt avgörande för att säkerställa ett brett egenansvar för ett framgångsrikt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen.

(20) Som en del av halvtidsöversynen av sammanhållningsfonderna ska Malta i enlighet med artikel 18 i förordning (EU) 2021/1060 se över varje program senast i mars 2025, med beaktande av bland annat de utmaningar som identifieras i de landsspecifika rekommendationerna för 2024 samt landets nationella energi- och klimatplan. Denna översyn utgör grunden för den slutliga tilldelningen av EU-medel som ingår i varje program. Malta har gjort framsteg i genomförandet av sammanhållningspolitiken och den europeiska pelaren för sociala rättigheter, men utmaningar kvarstår. Det är mycket viktigt att påskynda genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen. De prioriteringar som man kom överens om i programmen är fortfarande relevanta. Investeringar i energieffektivitet och förnybar energi är avgörande för att uppnå energibesparingar, stärka hållbarheten inom energisektorn och minska dess beroende av internationella energikällor. Fortsatta investeringar i hållbara multimodala lösningar och aktiv mobilitet är viktigt för att minska trafikträngseln och minska utsläppen från vägtransporter. Det krävs fortfarande insatser för att säkerställa en hållbar vatten- och

avloppshantering. Dessutom behövs metoder för cirkulär ekonomi, inbegripet att maximera materialåtervinningspotentialen, för att minska deponeringen och uppfylla återvinningsmålen. Dessutom måste vuxenutbildning främjas för att öka befolkningens kompetensnivå och minska bristen på arbetskraft. Utsatta gruppers sociala integration och integration på arbetsmarknaden bör fortsätta att främjas, med fokus på tredjelandsmedborgare, personer med funktionsnedsättning samt på jämställdhet. Malta skulle också kunna använda den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP) för att stödja EU:s strategiska oberoende och industrins konkurrenskraft och hållbarhet.

(21) Förutom de ekonomiska och sociala utmaningar som åtgärdas genom återhämtnings- och resiliensplanen och andra EU-medel, står Malta inför flera ytterligare utmaningar kopplade till skattesystemet som underlättar aggressiv skatteplanering samt till utbildning och kompetensutveckling, förnybar energi och transport.

(22) Åtgärder mot aggressiv skatteplanering är fortfarande en förutsättning för att skattesystemen ska bli effektivare och rättvisare. Med tanke på att strategier för aggressiv skatteplanering kan sprida sig mellan medlemsstaterna är det av största vikt med samordnade åtgärder för att komplettera unionslagstiftningen genom nationell politik i alla medlemsstater. Malta har vidtagit åtgärder för att ta itu med metoder för aggressiv skatteplanering genom att genomföra tidigare överenskomna internationella och europeiska initiativ, och har dessutom åtagit sig att ta itu med frågan i sin återhämtnings- och resiliensplan. Som en del av reformagendan för planen antog den maltesiska regeringen en ny lag om internprissättning som trädde i kraft i januari 2024. Syftet är att förhindra möjligheter till vinstförflyttning för företag. Malta beställde också en oberoende studie om utgående och inkommande betalningar (dvs. mellan personer bosatta i EU och personer bosatta i tredjeland), som ska följas upp av lagstiftning. Till dess att Malta tillämpar källskatt på räntor, utdelningar och royaltybetalningar som görs av Maltabaserade företag till jurisdiktioner med låg eller ingen skatt (dvs. jurisdiktioner med en lagstadgad bolagsskattesats under 9 %, den lägsta lagstadgade bolagsskattesatsen i unionen), eller motsvarande defensiva åtgärder, för att säkerställa att företag inte kan flytta sin vinst obeskattad till tredjeländer, är det fortfarande hög risk för dubbel icke-beskattning av dessa vinster. Dessutom riskerar behandlingen av bolag som är skattemässigt hemmahörande i Malta men som inte har sin hemvist där att fortsätta leda till dubbel icke-beskattning för både bolag och enskilda personer. Problemet kommer endast delvis att lösas genom efterlevnad av EU:s direktiv om minimibeskattning, som endast kommer att gälla stora företag när det har genomförts av Malta.

(23) Brist på kvalificerad arbetskraft och kompetensglapp är en flaskhals för framtida tillväxt, konkurrenskraft och den gröna och den digitala omställningen. Under första kvartalet 2024 rapporterades brist på arbetskraft som en faktor som begränsar produktionen i Malta, och bristen rapporterades ungefär dubbelt så ofta som EU-genomsnittet inom tjänstesektorn och industrin. Mer än två av tre företag rapporterar att det är svårt att tillsätta lediga tjänster för arbeten som kräver specialistkompetens inom informations- och kommunikationsteknik. De senaste resultaten från OECD:s program för internationell utvärdering av elevprestationer (Pisa) visar att Malta har en av de högsta andelarna dåliga resultat i EU, vilket utgör en allvarlig utmaning för senare kompetensutveckling. Omkring en av tre 15-åriga studenter, i alla socioekonomiska grupper i Malta, underpresterar i matematik, läsning och naturvetenskap. Lärarbristen har delvis åtgärdats genom vikarier, med en annan eller lägre kvalifikationsnivå än vad som krävs för fullt kvalificerade lärare. Andelen elever

som lämnar skolan i förtid minskar, men ligger fortfarande över EU-genomsnittet, vilket ökar den redan stora andelen lågutbildade vuxna. Även om antalet vuxna som deltar i utbildning (under de senaste 12 månaderna) ligger i linje med EU-genomsnittet, är deltagandet bland lågutbildade lågt. Även om 63 % av de vuxna hade åtminstone grundläggande digitala färdigheter 2023 är skillnaderna i kompetensnivå betydande. Andelen studerande som deltar i yrkesinriktad gymnasieutbildning är fortfarande låg. Att förbättra utbildningens kvalitet genom att fokusera på grundläggande färdigheter, ta itu med lärarbristen och prioritera lärarnas yrkesutveckling för att bättre tillgodose elevernas inlärningsbehov, samtidigt som man i nära samarbete med arbetsmarknadens parter stärker arbetsmarknadens relevans i Maltas utbildningssystem, är avgörande för att minska de låga utbildningsresultaten och den allvarliga kompetensbristen och kompetensglappet.

(24) Maltas utmaning är fortsatt att uppnå grön ekonomisk tillväxt och balansera utveckling med miljömässig hållbarhet. Landets gröna omställning hämmas av den dominerande roll fossila bränslen har i energisystemet. Andelen förnybar energi av den slutliga energianvändningen (brutto) i Malta var 13,4 % 2022, en av de lägsta andelarna i EU. Detta ligger långt under Maltas vägledande mål för 2030 på 28 % och EU-genomsnittet på 41 % 2022. Nästan all installerad kapacitet för förnybar energi är landbaserad solenergi, och den ökar långsamt (med 4 % år 2023). Den pågående reformen med faciliteten för återhämtning och resiliens, som föreskriver solenergiinstallationer i vissa nya byggnader och förkortar tidsfrister för tillståndsgivning för projekt för förnybar energi, bör resultera i att utbyggnaden av dem ökar. Malta har betydande potential för sol- och vindkraft till havs i sin exklusiva ekonomiska zon. Denna potential är dock fortfarande outnyttjad. Maltas förmåga att använda förnybara energikällor, samtidigt som landets energiförsörjningstrygghet förbättras, är också beroende av goda framsteg när det gäller att bygga den andra elektriska sammanlänkningen med Italien och fortsätta att stärka det inhemska elnätet.

(25) Att minska trafikträngsel och höga utsläpp från vägtransporter är en viktig prioritering för att ta itu med hållbarhetsutmaningen. Utsläppen av växthusgaser från vägtransporter har ökat med 23,3 % jämfört med 2005 års nivåer. Personbilar utgör 86 % av persontransporterna på Malta, och andelen ökar. Trafikträngsel är fortfarande den största transportutmaningen i Malta och påverkar också öns konkurrenskraft. Här krävs omfattande insatser. För att verka för alternativa havsbaserade kollektiva transporter förverkligar Malta ett nät av färjor inom den inre hamnen genom att uppgradera tilläggningsplatserna för färjor, med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden. Dessutom planerar Malta att främja hållbar multimodal stadstrafik genom att utforma 17,5 km infrastruktur för rena stadstransporter genom sammanhållningsfinansiering, bland annat gångvägar och cykelbanor.

(26) Mot bakgrund av de nära inbördes kopplingarna mellan ekonomierna i euroområdet och deras totala bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion, rekommenderade rådet 2024 att medlemsstaterna i euroområdet vidtar åtgärder, inbegripet genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, för att genomföra rekommendationen om euroområdets ekonomiska politik. För Malta bidrar rekommendationerna 1, 2, 3 och 4 till genomförandet av den första, andra, tredje och fjärde rekommendationen för euroområdet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Malta att 2024 och 2025 vidta följande åtgärder:

1. Lämna in den medelfristiga finans- och strukturpolitiska planen i tid. I linje med kraven i den reformerade stabilitets- och tillväxtpakten begränsa ökningen av

nettoutgifterna[22] under 2025 till en nivå som är förenlig med en minskning av det offentliga underskottet till fördragets referensvärde på 3 % av BNP, och hålla den offentliga skulden på en försiktig nivå på medellång sikt. Avveckla krisstödsåtgärderna på energiområdet senast vintern 2024/2025. Ta itu med återstående risker för aggressiv skatteplanering, införa en källskatt på utgående betalningar eller motsvarande defensiva åtgärder och ändra reglerna för företag som inte har sin skattehemvist i Malta.

2. Fortsätta med ett snabbt och effektivt genomförande av planen för återhämtning och resiliens, inklusive REPowerEU-kapitlet, för att säkerställa att reformer och investeringar har slutförts senast i augusti 2026. Påskynda genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen. Inom ramen för halvtidsöversynen fortsätta att fokusera på de överenskomna prioriteringarna, samtidigt som man beaktar de möjligheter som den europeiska plattformen för strategisk teknik erbjuder för att förbättra konkurrenskraften.

3. Förbättra utbildningarnas kvalitet och relevans på arbetsmarknaden för att ta itu med svaga skolresultat samt den allvarliga kompetensbristen och kompetensglappet, särskilt genom att främja elevernas grundläggande färdigheter och lärarnas fortbildning.

4. Påskynda utbyggnaden av förnybar energi genom storskaliga projekt och småskaliga investeringar i direkt energiproduktion och energiförbrukning Ta itu med trafikträngsel genom att förbättra kollektivtrafikens kvalitet och effektivitet och öka investeringarna i infrastruktur för ”mjuk rörlighet”.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande

[22] Enligt artikel 2.2 i förordning (EU) 2024/1263 definieras nettoutgifter som offentliga utgifter efter avdrag för ränteutgifter, diskretionära åtgärder på inkomstsidan, utgifter för unionsprogram som till fullo motsvaras av inkomster i form av unionsmedel, nationella utgifter för samfinansiering av program som finansieras av unionen, konjunkturberoende delar av utgifter för arbetslöshetsersättning samt engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.